

EEN MANIFEST

De Laatste App

*Waarom het tijdperk van applicaties eindigt en
wat daarna komt*

De tools veranderen. Je denken is de constante.

Ron Lior

Fusália — AI Consulting & Education

Marvão, Portugal · 2026

Introductie: Een Jules Verne Moment

Alles wat één mens zich kan voorstellen, kunnen andere mensen realiseren.

JULES VERNE

We leven in een Jules Verne moment. Niet omdat we de toekomst met perfecte helderheid kunnen zien, maar omdat de richting onmiskenbaar is. Zoals Verne onderzeeërs, ruimtereizen en videoconferenties beschreef een eeuw voordat ze bestonden, zo kunnen wij nu de contouren zien van een computerparadigma dat het huidige softwarelandschap er zo ouderwets zal laten uitzien als een telegraafkantoor.

Dit manifest is geen technisch whitepaper. Het is geen productplanning. Het is een richtingsverklaring — een betoog dat het tijdperk van applicaties zoals wij ze kennen ten einde loopt, en dat er iets fundamenteel anders voor in de plaats komt.

De bestemming: een AI-native besturingssysteem waar je nooit meer een app opent, nooit een nieuwe interface hoeft te leren, nooit je werkwijze aanpast aan de ontwerpbeslissingen van iemand anders. Je zegt gewoon wat je wilt, en het gebeurt.

Dit is geen sciencefiction. De bouwstenen bestaan al. Wat ontbreekt is de integratie — en de collectieve verbeeldingskracht om te zien waar deze puzzelstukken naartoe leiden.

• • •

De App Was Altijd een Compromis

Elke applicatie die je ooit hebt gebruikt is, in de kern, iemand anders' mening over hoe jij zou moeten werken. Photoshop is Adobe's mening over beeldbewerking. Excel is Microsoft's mening over datamanipulatie. Salesforce is iemands mening over hoe je klantrelaties moet behe- ren.

We accepteerden die meningen omdat we geen alternatief hadden. De applicatie was de enige brug tussen menselijke intentie en machinecapaciteit. Je kon een computer niet in gewone taal vertellen wat je wilde, dus bouwden ontwikkelaars voorgestructureerde paden — menu's, knop- pen, formulieren, workflows — die je acties vertaalden naar machine-instructies.

Maar denk eens na over wat dit echt betekent. Elke keer dat je een applicatie opent, geef je je werkwijze over aan het ontwerp van iemand anders. Je leert hun interface, neemt hun denkmoo- del over en beperkt je denken tot hun functieset. Je bewerkt foto's niet zoals je brein dat wil — je bewerkt ze zoals Adobe heeft besloten dat je dat moet doen.

DE VERBORGEN KOSTEN VAN APPLICATIES

Leercurves. Elke nieuwe app vereist uren of weken aanpassing. De gemiddelde kenniswerker gebruikt dagelijks 9 tot 12 applicaties, elk met eigen logica, sneltoetsen en beperkingen.

Context-wisseling. Schakelen tussen apps betekent constant je intentie vertalen van de ene in- terfacetaal naar de andere. Kopiëren hier, plakken daar, exporteren in dit formaat, importeren in dat formaat.

Feature-inflatie. Applicaties groeien eindeloos omdat ze miljoenen verschillende gebruikers moeten bedienen met één vaste interface. De meeste mensen gebruiken minder dan 20% van de functies, maar dragen wel de complexiteit van de andere 80%.

Leveranciersafhankelijkheid. Je data, je workflows, je bedrijfskennis — allemaal opgesloten in de productbeslissingen van iemand anders. Overstapkosten houden je gevangen, zelfs als er betere opties bestaan.

Het applicatiemodel was het beste wat we konden doen met de technologie die we hadden. Het is niet het beste wat we nu kunnen doen.

De Richting is Duidelijk

De geschiedenis van mens-computer interactie is een verhaal van progressieve frictie-vermindering. Elke paradigmaverschuiving bracht ons dichterbij natuurlijke communicatie met machines:

Command Line (1960–1970). Je moest de taal van de machine spreken. Elke instructie moest in exacte syntax worden getypt. Eén typfout betekende falen. Alleen specialisten konden computers bedienen.

Grafische Interface (1980–1990). De muis en de desktopmetafoor maakten computers visueel en ruimtelijk. Je kon dingen aanwijzen in plaats van commando's typen. Computing werd toegankelijk voor miljoenen.

Touch Interface (2000–2010). Smartphones verwijderden het tussenschakel-apparaat. Je raakte direct aan wat je wilde. Een kind kon een computer bedienen. Computing werd universeel.

Spraak & Conversatie-AI (2010–2020). Siri, Alexa en vroege chatbots lieten je natuurlijk spreken. Beperkt, vaak frustrerend, maar een duidelijk signaal van waar het naartoe ging.

Intentie-Gebaseerd Computergebruik (2020–). Grote Taalmodellen kunnen nu context, nuance en complexe meerstaps-verzoeken begrijpen. De kloof tussen menselijke intentie en machine-actie is tot bijna niets geslonken.

Elke overgang volgde hetzelfde patroon: verwijder een abstractielaag tussen wat de mens wil en wat de computer doet. OSAI is simpelweg de volgende logische stap in deze ontwikkeling — en waarschijnlijk de laatste, want er is geen laag meer te verwijderen na natuurlijke taalintentie.

De beste interface is geen interface.

GOLDEN KRISHNA

Maak Kennis met OSAI — Hoe de Toekomst Eruit ziet

Het heeft een naam nodig. Je kunt geen revolutie starten door te zeggen “het AI-native besturingssysteemparadigma.” Mensen vallen in slaap voordat je de zin af hebt. Dus laten we het noemen wat het is: OSAI. Het OS dat we allemaal kennen, gefuseerd met AI in de kern. Vier letters, een heel paradigma. Makkelijk uit te spreken, onmogelijk te negeren. Zie het als je besturingssysteem dat eindelijk afstudeert van een opgehemeld archiefkastje naar iets dat daadwerkelijk begrijpt wat je probeert te doen.

Dit is geen abstract futurisme. Laat me een concreet beeld schetsen van hoe dagelijks computergebruik eruit ziet wanneer de applicatielaag oplost en OSAI het overneemt.

OCHTEND

Je gaat achter je bureau zitten. Er zijn geen app-icoontjes, geen dock, geen taakbalk. Geen vrolijke vierkantjes die om je aandacht bedelen als aanhalige puppy's. Er is een schoon oppervlak — misschien een subtiele prompt, misschien gewoon je stem. Je zegt: “Hoe ziet mijn dag eruit?”

OSAI opent geen agenda-app. Het brengt je schema, openstaande e-mails, projectdeadlines, het weer (je hebt een buitenvergadering), en verkeerscondities samen tot één samenhangende briefing. Het weet dat je 's ochtends de voorkeur geeft aan visuele tijdlijnen. Het weet dat je afspraak van 14:00 uur is verplaatst, omdat het die e-mail om 23:00 uur gisteravond al heeft verwerkt.

WERKEN

Je zegt: “Bereid het kwartaalrapport voor voor de raad van bestuur. Gebruik het format van vorig kwartaal maar werk alle cijfers bij, voeg de prestaties van de nieuwe productlijn toe, en markeer alles dat meer dan 10% afwijkt van de prognose.”

Er is geen “open Excel, haal data op, schakel naar PowerPoint, maak slides op, vloek op PowerPoint, maak de slides opnieuw op, vraag je af waarom de grafiek kapot is, repareer de grafiek, realiseer je dat het de verkeerde data is, begin opnieuw.” OSAI begrijpt de taak als geheel. Het haalt data uit je bedrijfssystemen, past je vaste opmaakvoorkeuren toe, genereert de analyse, en presenteert het ter beoordeling. Als het een grafiek nodig heeft, maakt het een grafiek. Als het een tabel nodig heeft, maakt het een tabel. Het denkt niet in applicaties. Het denkt in resultaten.

CREËREN

Je zegt: “Ik wil de productfoto’s van gisteren bewerken. Maak de achtergronden consistent, pas de kleurtemperatuur aan zodat die past bij onze merkrichtlijnen, en maak web- en printversies.”

Geen Photoshop. Geen Lightroom. Geen batch-verwerkingsscripts. Geen drie kwartier YouTube-tutorials kijken over hoe je een achtergrond verwijdert. OSAI heeft beeldbewerkingsmogelijkheden ingebouwd in zijn kern. Het kent je merkrichtlijnen omdat die deel uitmaken van je permanente context. Het verwerkt alle afbeeldingen tegelijk en toont je de resultaten ter goedkeuring. Je hebt zojuist drie uur bespaard en een kleine existentiële crisis voorkomen.

DE KERNPRINCIPES

Geen app-grenzen. Mogelijkheden vloeien naadloos in elkaar over. Een taak die vandaag vijf verschillende applicaties vereist, gebeurt in één continue interactie.

Permanente context. OSAI onthoudt je voorkeuren, je projecten, je geschiedenis. Je hoeft nooit te configureren, in te stellen of in te werken. Het weet het al.

Adaptieve presentatie. Informatie verschijnt in welke vorm jou het beste dient — visueel, tekstueel, tabellarisch, ruimtelijk. Het format wordt gegenereerd om bij het moment te passen, niet vastgelegd door het ontwerp van een app.

Proactieve intelligentie. OSAI reageert niet alleen — het anticipeert. Het herkent patronen, signaleert afwijkingen, stelt acties voor voordat je eraan denkt om te vragen.

JA, OSAI KENT JE. DAT IS HET HELE PUNT.

Voordat de privacyalarmen zo hard afgaan dat je burens de politie bellen — laten we eerlijk zijn over wat er al gebeurt. Je computer slaat vandaag je bestanden op, je browsegeschiedenis, je wachtwoorden, je foto’s, je halfafgemaakte documenten waarvan je zwoer dat je er op zou terugkomen. Het weet al genoeg over je. Het doet er alleen helemaal niets nuttigs mee. Je data zit in dode mappen als boeken die niemand leest.

OSAI verandert één ding: het maakt die data levend. Een lokale OSAI — draaiend op jouw machine, met jouw data, jouw profiel opbouwend — stuurt je leven niet naar een ver serverpark. Het wordt simpelweg bewust van wat het al heeft. Het begrijpt je voorkeuren, je patronen, je werkcontext. Niet omdat het je bespioneert, maar omdat dat bewustzijn het nuttig maakt. Een persoonlijke assistent die je naam, je agenda of je voorkeuren niet kent, is geen assistent — het is een vreemde met een klembord.

Ja, dit is macht. En zoals elke macht verdient het open ogen. Maar het antwoord is niet om bang te zijn dat OSAI je kent — het is om ervoor te zorgen dat jij bezit wat het weet. Je cognitieve profiel, je workflow-DNA, je professionele context — dat is van jou. Op het moment dat een be-

drijf het probeert te gijzelen, moet je kunnen vertrekken en het meenemen. Dataportabiliteit is geen luxe in het OSAI-tijdperk. Het is een mensenrecht.

De Weerstand Zal Economisch Zijn, Niet Technisch

Als de richting zo duidelijk is, waarom gebeurt het dan niet sneller? Het antwoord heeft niets met technologie te maken en alles met geld.

De wereldwijde software-industrie genereert jaarlijks meer dan 600 miljard dollar. Adobe, Microsoft, Salesforce, Google, SAP — deze bedrijven bestaan omdat jij hun applicaties nodig hebt. Hun hele bedrijfsmodel hangt ervan af dat jij hun product opent, dag in dag uit, abonnement na abonnement.

Een OSAI die applicatiemogelijkheden absorbeert is geen nieuwe feature voor deze bedrijven. Het is een existentiële bedreiging. Het is het equivalent van Netflix die Blockbuster bedreigt — geen betere versie van hetzelfde, maar een fundamenteel ander model dat het oude irrelevant maakt.

HOE DE WEERSTAND ZICH ZAL MANIFESTEREN

Ommuurde tuinen. Bedrijven zullen proberen hun AI-mogelijkheden opgesloten te houden binnen hun eigen ecosystemen. Adobe's AI werkt alleen met Adobe-bestanden. Microsoft's Copilot werkt alleen met Microsoft-producten. De strategie is om hun AI een functie van de app te maken, niet een vervanging ervoor.

Data-grachten. Je documenten, je projecten, je geschiedenis — allemaal opgeslagen in eigen formaten in eigen clouds. Overstappen wordt nog moeilijker naarmate AI leert van je gebruikspatronen.

Regelgevingskaping. Verwacht argumenten over veiligheid, betrouwbaarheid en verantwoording. “Je kunt een algemene OSAI niet vertrouwen met kritieke taken — je hebt onze gespecialiseerde, gecertificeerde applicatie nodig.” Sommige van deze zorgen zullen legitiem zijn. Veel zullen protectionistisch zijn.

Geleidelijke absorptie. In plaats van een echte OSAI te bouwen, zullen gevestigde partijen AI-functies toevoegen aan bestaande apps. Dit behoudt hun bedrijfsmodel terwijl het innovatief lijkt. Het is het equivalent van Blockbuster die dvd's per post aanbiedt. “Kijk, we innoveren!” Nee, je plakt een postzegel op een stervend formaat.

Maar economische weerstand heeft nog nooit een echte paradigmaverschuiving tegengehouden. Het vertraagt het alleen. De vraag is niet of het applicatietijdperk eindigt, maar hoe rommelig de transitie zal zijn.

Wat Sterft, Wat Overleeft, Wat Ontstaat

WAT STERFT

De algemene productiviteitsapplicatie. De onkostentracker, de projectmanagementtool, het simpele CRM, de formulierbouwer, de basale websitemaker. Al die apps die je dock volproppen als vergeten kamerplanten — ze staan er nog, nemen nog steeds ruimte in, en je hebt de helft niet meer geopend sinds 2023. Waarom abonneren op een projectmanagementtool als OSAI er een kan genereren die perfect is afgestemd op jouw specifieke project, en het daarna weer laat oplossen?

Software als een verpakt, verkocht product — voor veel categorieën — houdt op zinvol te zijn. Het SaaS-model, dat ervan afhangt dat jij iemand anders' voorgefabriceerde oplossing nodig hebt, verliest zijn fundament. Software wordt vluchtig: op aanvraag gegenereerd, gevormd naar het moment, weggegooid na gebruik.

WAT OVERLEEFT

Diep gespecialiseerde, prestatiekritische en veiligheidskritische systemen. Je wilt niet dat een AI nonchalant vliegtuigbesturingssoftware bij elkaar hallucineert, of monitoringsystemen voor kerncentrales. Game-engines, medische beeldvorming, financiële handelsplatformen, embedded systemen, industriële besturing — deze vereisen deterministische precisie, strenge certificering en extreme betrouwbaarheid. Ze zullen blijven bestaan als doelgebouwde systemen, hoewel hun interfaces steeds meer door AI bemiddeld zullen worden.

De infrastructuurlaag overleeft ook en groeit. Iemand moet de mogelijkheden bouwen die OSAI orkestreert. Cloud computing, datasystemen, beveiligingsframeworks, networking — het leidingwerk wordt belangrijker, niet minder.

WAT ONTSTAAT

Capability-architecten. Een nieuwe discipline van het ontwerpen van modulaire, machine-consumeerbare mogelijkheden die AI-systemen kunnen ontdekken en samenstellen. Minder bouwen aan gebruikersinterfaces, meer bouwen aan betrouwbare bouwstenen.

Context-ingenieurs. Specialisten die de permanente kennislagen ontwerpen en onderhouden die OSAI-systemen persoonlijk en effectief maken. Je merkrichtlijnen, je workflowvoorkeuren, je bedrijfskennis — allemaal gestructureerd voor AI-consumptie.

Intentie-vertalers. Mensen die organisaties helpen de kloof te overbruggen tussen hoe mensen over hun werk denken en hoe OSAI-systemen het moeten begrijpen. Deels consultant, deels trainer, deels systeemdenker.

Vertrouwensarchitecten. Naarmate OSAI-systemen steeds kritiekere taken afhandelen, moet iemand de verificatie-, audit- en verantwoordingsframeworks ontwerpen die dit betrouwbaar maken.

De Menselijke Kant

Dit is waar de meeste toekomst-van-technologie-discussies falen. Ze beschrijven de technologie en vergeten de mensen.

Na jarenlang in enterprise-technologie te hebben gewerkt — bij Meta, PayPal, Cognizant — en nu direct met professionals te werken die AI proberen te begrijpen, kan ik je vertellen: de grootste barrière voor deze toekomst is niet technisch. Het is cognitief. Het is emotioneel. Het is diep menselijk.

DE COMPETENTIECRISIS

De meeste professionals hebben hun carrière opgebouwd rond het beheersen van specifieke tools. De Excel-tovenaar die een VERT.ZOEKEN in zijn slaap kan schrijven. De Photoshop-expert die zeventien manieren kent om rode ogen te verwijderen. De Salesforce-beheerder wiens LinkedIn-profiel voor 40% uit certificeringen bestaat. Hun professionele identiteit is verweven met hun toolbekwaamheid. Als je hen vertelt dat de tools verdwijnen, beschrijf je niet alleen een technologische verschuiving — je bedreigt hun gevoel van professionele waarde.

Ik zie dit in elke workshop die ik geef. De angst gaat niet over AI. Het gaat over relevantie. “Als iedereen kan doen wat ik doe door het gewoon aan de AI te vragen, waar ben ik dan nog voor?”

HET ANTWOORD: DENKEN WORDT DE VAARDIGHEID

In een wereld waarin uitvoering wordt afgehandeld door OSAI, verschuift de waarde beslissend naar denken. Weten wat je moet vragen. Begrijpen hoe goed eruitziet. Het beoordelingsvermogen hebben om output te evalueren. Verbanden zien die de AI niet ziet. De tweede vraag stellen, de moeilijkere vraag, de vraag waar niemand anders aan dacht.

Dit is buitengewoon goed nieuws voor mensen — maar alleen als ze zich erop voorbereiden. De overgang van “ik kan deze tool bedienen” naar “ik kan helder nadenken over wat er gedaan moet worden” gaat niet vanzelf. Het vereist nieuwe denkmodellen, nieuwe gewoontes, en eerlijk gezegd een soort professionele moed die de meeste onderwijssystemen niet kweken.

MAAR HOE LEER JE EIGENLIJK DENKEN?

Hier is de ongemakkelijke waarheid: zeggen “denken wordt de vaardigheid” is makkelijk. Mensen daadwerkelijk leren om in uitkomsten te denken is moeilijk. Je kunt niet zomaar iemand een OSAI geven en zeggen “ga denken.” Dat is als iemand een piano geven en zeggen “ga com-

poneren.” Het instrument is niet de vaardigheid. De vaardigheid is weten welke muziek je wilt maken.

Wat vereist denken in een OSAI-wereld? Drie dingen. Ten eerste, systeemdenken — het vermogen om te zien hoe onderdelen met elkaar verbonden zijn, om te begrijpen dat vragen om een “kwartaalrapport” tegelijkertijd data, verhaal, publiek, format en timing omvat. Ten tweede, precieze probleemontleding — weten hoe je een vaag doel kunt opsplitsen in duidelijke, uitvoerbare intentie. “Maak mijn bedrijf beter” is nutteloos. “Identificeer welk klantsegment het hoogste verloop heeft en laat me zien wat ze gemeen hebben” is krachtig. Ten derde, kwaliteitsbeoordeling — herkennen wanneer output daadwerkelijk goed is versus wanneer OSAI iets heeft geproduceerd dat indrukwekkend lijkt maar eigenlijk onzin is in een mooi lettertype.

Geen van deze zijn natuurlijke menselijke standaardinstellingen. De meeste onderwijssystemen leren ze niet goed, zelfs niet met bestaande tools. OSAI toevoegen lost dit niet automatisch op — het maakt de kloof zichtbaarder en de gevolgen van het niet dichten ervan ernstiger. De mensen die deze denkvaardigheden beheersen, zullen floreren. De rest zal een zeer dure machine hebben die zeer zelfverzekerde onzin produceert.

DE COMFORTVAL

En hier is de paradox waar niemand over wil praten. Hoe beter OSAI wordt, hoe verleidelijker het wordt om helemaal te stoppen met nadenken. Als je OSAI je agenda beheert, je e-mails schrijft, je rapporten voorbereidt en je behoeften anticipeert — waarom zou je het zelf nog doen? Het is als een persoonlijke chef-kok hebben: heerlijk, totdat je beseft dat je vergeten bent hoe je een ei moet koken.

Vaardigheidserosie is echt. Afhankelijkheid is echt. En de verantwoordelijkheidsvraag — als OSAI een slechte beslissing neemt die je bedrijf geld kost, wie tekent dan de cheque? — is niet triviaal. Dit is geen reden om OSAI af te wijzen. Het is een reden om er bewust mee om te gaan, met wijd open ogen en je brein volledig ingeschakeld. Het doel is niet om OSAI voor je te laten denken. Het is om mee te denken. De mensen die dit verschil begrijpen, zijn degenen die zullen floreren.

DE VOORBEREIDINGSKLOOF

Op dit moment is er een enorme kloof tussen wat AI kan doen en wat de meeste mensen begrijpen dat het kan doen. Deze kloof sluit niet — hij wordt breder. Elke maand gaan AI-mogelijkheden sneller vooruit dan menselijk begrip kan bijhouden. De mensen die deze transitie vroeg begrijpen — die beginnen te denken in termen van intentie en uitkomsten in plaats van tools en interfaces — zullen een buitengewoon voordeel hebben.

Het dichten van deze kloof is geen technologieprobleem. Het is een onderwijsprobleem. Een menselijk probleem.

Een Oproep tot Actie

Dit manifest is geen voorspelling van wat zou kunnen gebeuren. Het is een beschrijving van wat al aan het gebeuren is. De vraag is niet of het applicatietijdperk eindigt. De vraag is of jij er klaar voor bent wanneer het zover is.

VOOR PROFESSIONALS

Stop met je leertijd te investeren in het beheersen van de volgende app. Begin met het begrijpen van wat AI kan doen en hoe je het effectief kunt aansturen. Je carrière wordt niet bepaald door welke knoppen je kunt indrukken, maar door de kwaliteit van je denken en de helderheid van je intentie.

VOOR BEDRIJFSLEIDERS

Begin elke software-aankoop ter discussie te stellen. Vraag: “Zou een AI deze workflow kunnen afhandelen zonder een speciale applicatie?” Het antwoord zal steeds vaker ja zijn. Begin met het opbouwen van organisatiekennis en processen die AI-klaar zijn — gestructureerd, goed gedocumenteerd en tool-onafhankelijk.

VOOR ONDERWIJZERS

We leren mensen nog steeds hoe ze software moeten gebruiken. We zouden mensen moeten leren hoe ze over uitkomsten moeten nadenken, AI-output moeten evalueren en intelligente systemen moeten aansturen. Het curriculum moet verschuiven van toolbekwaamheid naar denkbekwaamheid.

VOOR ONTWIKKELAARS

De toekomst van je vak is niet het bouwen van de volgende app. Het is het bouwen van de mogelijkheden die OSAI-systemen zullen orkestreren. Denk modulair, denk machine-consumeerbaar, denk aan betrouwbaarheid en composeerbaarheid. De interfacelaag lost op — wat overblijft is de motor eronder.

We zijn in de vroege dagen. De onderzeeër staat nog op de tekentafel. Maar de oceaan is echt, en de richting is duidelijk.

De laatste app is nog niet gebouwd. Maar het zal de laatste zijn.

Power to OSAI.

Blijf vragen en herdenken.

RON LIOR · FUSÁLIA — AI CONSULTING & EDUCATION
MARVÃO, PORTUGAL · 2026